

Megrontani, amit lehet

Mohácsi István – Mohácsi János – Kovács Márton: 56 06 / örült lélek vert hadak

A rendező szokásos hibáján lépjünk túl – barokkos terjengősség, túlzó mennyiségű asszociáció, a 'kevesebb több lenne' elv figyelmen kívül hagyása – mert azt tapasztaljuk, hogy Mohácsi előadása a néző elevenébe vágott.

A megnyitó idejét a pécsi belvárosban, pontosabban egy kórházban töltöttem, beteglátogatással. Mivel nyáron a kórházi ablakokat is kitárják, behallatszott a POSZT megnyitója, a fúvószenekar, a kevéssé artikulált üvöltözők, a 'monnyonle' típusú megnyilvánulás, feszült női politikust (Szili Katalin) követett feszült férfihang (Jordán Tamás), Hobó énekelt, majd eleredt az eső, szétzavarva a tisztelt ünneplő és ünneprontó 'környezetvédő' társaságot. Egy órával ezután beültem egy színházi előadásra, ahol szinte ugyanez zajlott le. A dadogó színházi szónoknő szinte az utcai eseményekre reagált, az őt kifütyülő, hurrogó tömeg szintúgy. (Érdekes, hogy egy politikusnő, mintegy fél óra múltán elhagyta a színházat, találva érezte magát? WC-re ment? – ez már sohasem fog kiderülni.)

Ma a feledékenység a legfőbb értékünk, melyet őrizgetünk, s minden ebbe az irányba terel bennünket, az információs áradatban egyszerűen nem lehet mást tenni, mint felejteni, így elveszhet az is, amit identitásnak gondolunk (mit is gondolunk identitásnak?). Az a törekvés, amiképpen menteni próbáljuk a menthetőt – ezt nevezzük most narratív identitásnak, vagy akár naplóirásnak – szembesít azzal, amivé lettünk, s leszünk. Mohácsi darabja ezt tette, s erre készítette a nézőt. A rendező szokásos hibáján lépjünk túl – barokkos terjengősség, túlzó mennyiségű asszociáció, a 'kevesebb több lenne' elv figyelmen kívül hagyása – mert azt tapasztaljuk, hogy a néző elevenébe vágott. Az időutazásra épített előadás idézőjelezve kinevettet mindent és mindenkit. Kicsit musicales megoldásokkal él, a laza szerkezetben a laza asszociációk azonban különös jelentőséget nyernek el,

igaz lehet, hogy csak megtörténtük után, órákkal később (majd négy óras volt a POSZT nyitóelőadása).

Mohácsi rendezése kitűnően reflektál a félelmekben turkáló mai trendre, a minden történet összemosódásának lehetőségére, egyedi, szürreális tudattársításokkal élve a máról, mához szól, többnyire érvényesen. A nyitóelőadás első részében fáradtság érződött a színészeken, vagy húsz perccel későbbre csúszott a kezdés. Az első fél órában el-elkapott az álmoság, azon tűnődtem, mit is keresek itt. Aztán Karácsony Tamás egy-egy jelenetbeni alakításáról eszembe jutott a *Kihallgatás* (majd húsz éve láttam). És persze **Eörsi István** is. És elindult bennem valami mozizás. Zajlott az a botrány az előadás körül, ami ha jót nem is, de tett valamit az előadásért. Nem igazán értettem, mit lehetett ezen a jeleneten felháborodni, de mindenki cselekedjen a maga lelkiismerete szerint. És aztán nem is tudom, talán úgy a harmadik óra tájt, megéltem egy revelatív pillanatot. Ahogy Nagy Imrét egy régi, fekete Skodával majdnem elütötte a piros öltönyös Kádár János. Ilyen szép, szürreális pillanat ritkán adatik meg színházban. Aztán egy másik jelenetben, az országhatáron lévő határkerítést átmászó emigránsok is tudtak valamit adni. A bohóctréfaszerű kettőst kiegészítette többek közt a Tóth család életben maradt házaspárja. Olyan gyönyörűen megmerevedett egy kép, ahogy Pető Kata visszanez, a bibliai utalás egész hátborzongatóan hatott. Kiemelkedett még az előadásból Varga Zsuzsa alakítása (Gubás Gabi szerepét vette át) és Kovács Zsolt Nagy Imréje.

Az előadást átszövő zene Kovács Márton munkája. Miképp az előadásra, itt is érvényes a 'túl sok', mint jelző, valamint kiváló minőség szintén. Mégis azt kell írnom, hogy a *Csak egy szög* totális hatását nem sikerült megismételni az alkotóközösségnek, hiába volt itt úttörőzenekar (Kornis Hallelujja ugrott be rögvest), hiába minden szurreális flikk-flakk, bravúrstikli, azonban '56-ról, s az azóta eltelt időről, s rólunk kevés jobb előadást láttam.

(Fotó: Bálint F Gyula)

[Balogh Robert]

2007-06-09 08:00:00